

Statens vegvesen Lillehammer Kontorsted
Postboks 1010
2605 Lillehammer

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

23/2132 - 8 / HANRAKNE

25.04.2023

Riksveg 22 - Smedgata - Utbedring av kurve langs vei - Dispensasjonsvedtak

Tiltak: Dispensasjon fra arealformålet
Byggested: Gbnr 331/23 – Smedgata m.fl.
Tiltakshaver: Statens vegvesen

Vi viser til søknad mottatt 17.03.2023. Søknaden er behandlet etter plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 nr. 71 (heretter pbl) med tilhørende forskrifter.

Delegasjonshjemmel: «Politisk reglement» vedtatt 09.10.2019 i saksnr 15/19, endret 30.10.2019 i saksnr 28/19 og administrativt 10.01.2020, samt «Ansvar og myndighet for ansatte i Indre Østfold kommune» vedtatt 04.09.2019.

Delegasjonsaksnr: 375/23

Vedtak

Indre Østfold kommune gir dispensasjon fra arealformålet LNF som omsøkt for utbedring av kurve langs RV22, jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 11-6 (rettsvirkning av kommuneplanens arealdel), jf. § 19-2.

Selve tiltaket er unntatt fra søknadsplikt, jf. pbl § 20-6 og byggesaksforskriften (SAK) § 4-3 første ledd a).

Tiltaket og eiendommen

Statens vegvesen søker om dispensasjon fra arealformålet LNF i gjeldende arealplan for å kunne gjennomføre utbedring av kurve på RV22 i Smedgata sør for Ramstadkrysset i Mysen. Berørte eiendommer er gbnr 276/33, 280/2, 280/9 og 331/23 (RV22).

Saksgang/historikk

Første henvendelse i saken kom inntil kommunen 15. februar 2023. Det ble sendt ut foreløpig svar 16. mars der kommunen etterspurte søknad om dispensasjon. Søknaden var komplett da dispensasjonssøknaden kom inn 17. mars.

Plangrunnlag

Gjeldende plangrunnlag er hovedsakelig kommuneplanens arealdel Eidsberg kommune 2015-2027. Det berørte arealet er vist som LNF-område der det kun er tillatt med tiltak som er tilknyttet landbruksvirksomhet og annen stedbunden næring. Tiltaket er i strid med planens arealformål, og det er søkt om dispensasjon fra forholdet. Dispensasjonen behandles i et eget avsnitt under.

Søknad om dispensasjon

Søker skriver i sin begrunnelse at det er nødvendig å forsterke veien på stedet med en ny overbygning og nytt rekkverk. I den forbindelse blir det nødvendig med utskifting av masser i en skråning vest for kurven som er vist som LNF-område i gjeldende arealplan.

Naboforhold og andres kommentarer

Det er foretatt nabovarsling i samsvar med bestemmelsene i pbl § 21-3. Ingen merknader er registrert i saken. Vegvesenet vil inngå avtaler om grunnnerverv med berørte grunneiere.

Uttalelser fra andre myndigheter/behandling etter andre lovverk

Det er ikke innhentet uttalelser fra fylkeskommune eller Statsforvalter da det er kommunens vurdering at regionale eller nasjonale interesser ikke blir berørt av dette begrensede tiltaket som berører et areal på mindre enn ett dekar. Landbruksinteresser berøres ikke.

Saken er sendt på uttalelse til kommunens VA-avdeling da det er offentlig ledningsnett i anleggsområdet. Vi har ikke mottatt tilbakemelding innen fristen. Byggesakskontoret forutsetter løpende kontakt mellom utførende foretak og VA-avdelingen under anleggsarbeidet.

Søknaden er vurdert etter retningslinjene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12, og bygningsmyndigheten kan ikke se at tiltaket vil komme i konflikt med forvaltningsmålene i lovens §§ 4 og 5. Utfra tiltakets begrensede karakter kan det ikke sies å foreligge fare skade på naturmangfoldet. Det er heller ikke forhold som tilsier at det bør gis avslag på grunn av føre-var-prinsippet, da dette begrensede tiltaket ikke vil påføre naturmiljøet eller naturmangfoldet alvorlig skade.

Samlet vurdering etter plan- og bygningsloven

Omsøkte tiltak er i strid med arealformålet LNF i kommuneplan for Eidsberg kommune.

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser i eller i medhold av plan- og bygningsloven etter skriftlig søknad. De ulike planer og bestemmelser i planer har som oftest blitt til gjennom en omfattende beslutningsprosess. Det skal derfor ikke være en kurant sak å fravike disse. Dette også for at planens hovedformål som overordnet informasjons- og beslutningsgrunnlag ikke skal undergraves. Det kan ikke dispenseres fra saksbehandlingsregler.

Plan- og bygningsloven § 19-2 andre ledd inneholder to kumulative vilkår som begge må være oppfylt for at dispensasjon kan innvilges.

1. For det første er det en forutsetning for å kunne gi dispensasjon etter pbl § 19-2 at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser, ikke blir vesentlig tilsidesatt, jf. pbl § 19-2 andre ledd, første punktum.
2. I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering, jf. pbl § 19-2 andre ledd, andre punktum.

Vurdering punkt 1:

Hovedhensynet bak arealformålet landbruks-, natur- og friluftsmål er å sikre og bevare egnede områder til landbruksdrift og ellers bevare eksisterende natur- og vegetasjonsforhold. Dette for å fremme bærekraftig bruk av naturressursene, bevare naturmangfoldet og holde landskapsbildet og den naturlige vegetasjonen urørt. Arealformålet skal også hindre fortetting av boliger og annen nedbygging av disse områdene. I natur- og friluftsområdene skal også allmenhetens ferdselsmuligheter opprettholdes.

I denne saken søkes det om dispensasjon for å kunne utføre arbeider med utbedring av RV22. Arbeidene berører et svært begrenset område på omtrent 800 kvadratmeter, som ikke er jordbruksareal. Etter at arbeidene er avsluttet vil landskapet bli tilbakeført omtrent som til eksisterende situasjon på stedet. Bygningsmyndigheten kan ikke se at dette svært begrensede tiltaket vil sette hensynet bak LNF-formålet vesentlig til side i.

Plan- og bygningslovens formålsbestemmelse fremhever blant annet hensyn om bærekraftig utvikling, samordning av statlige, regionale og kommunale oppgaver, forsvarlighet i saksbehandlingen, åpenhet og medvirkning, universell utforming, hensynet til barn og unges oppvekstvilkår og estetisk utforming av omgivelsene.

Bygningsmyndigheten kan ikke se at noen av hensynene i lovens formålsbestemmelse blir vesentlig tilsidesatt i denne konkrete saken, og viser til de samme momenter som i vurderingene ovenfor..

Nasjonale eller regionale interesser blir ikke berørt av tiltaket.

Bygningsmyndigheten har etter dette kommet frem til at hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale eller regionale interesser ikke settes vesentlig tilside i dette tilfellet. Pbl § 19-2 første ledd, første punktum er oppfylt.

Vurdering punkt 2:

Det er i utgangspunktet fordeler og ulemper basert på areal- og ressursdisponeringshensyn, samt samfunnsmessige fordeler og ulemper, som skal tillegges vekt når det gjøres en samlet vurdering av fordeler og ulemper etter pbl § 19-2 annet ledd, jf. Sivilombudsmannens uttalelse i sak SOM-2014-3266. Fordeler basert på individuelle hensyn kan likevel tillegges vekt dersom det kun er få, mindre vesentlige eller ingen ulemper ved å gi dispensasjon.

Fordelene ved en dispensasjon er at vegvesenet kan utføre nødvendige utbedringstiltak på en utsatt veistrekning i form av forsterkningstiltak og nytt rekkverk. Dette vil medføre økt trafiksikkerhet på stedet noe som er en klar samfunnsmessig fordel.

Ulempene ved å gi dispensasjoner i denne typen saker er at arealplanen kan bli uthulet som styringsverktøy dersom kommunen gir for mange dispensasjoner. I denne konkrete saken er lite aktuell ettersom alternativet til en dispensasjon ville være å kreve ny reguleringsplan for dette begrensede tiltaket. Byggningsmyndighetens oppfatning er at dette ville vært unødig bruk av ressurser og tid der resultatet til slutt med all sannsynlighet ville blitt det samme.

Presedensfaren vurderes til å være liten, og vil uansett være begrenset til tiltak av tilsvarende karakter. Byggningsmyndigheten kan ikke se at det vil være vesentlige ulemper forbundet med å dispensere fra arealformålet og byggeforbudet i dette tilfellet siden tiltaket fremstår som relativt moderat, og ikke kommer i konflikt med de hensyn som disse bestemmelsene skal ivareta.

Byggningsmyndigheten konkluderer etter dette med at fordelene ved å gi dispensasjon er klart større enn ulempene etter en samlet vurdering. Vilårene i plan- og byggningslovens § 19-2 andre ledd andre punktum er dermed oppfylt, og forutsetningene for å kunne gi den omsøkte dispensasjonen foreligger.

Konklusjon:

Byggningsmyndigheten finner på dette grunnlag at vilårene for å kunne innvilge dispensasjon i pbl § 19-2 er oppfylt. Søknad om dispensasjon innvilges på bakgrunn av kommunens frie skjønn

Forholdet til private rettsforhold

Tillatelse etter plan og byggningsloven innebærer ingen avgjørelse av privatrettslige forhold, jf. pbl § 21-6.

Bortfall av tillatelse

Dispensasjon har gyldighet i 3 år fra vedtaksdato, jf. pbl § 21-9. Ved eventuell klage på vedtaket begynner fristen å løpe fra dato for det endelige vedtaket i klagesaken.

Gebyr

Søknadspåtlitige tiltak gebyrlegges i henhold til kommunens gebyrforskrift, jf. pbl § 33-1.

Gebyr	Pris	Antall	Beløp	Merknad
Dispensasjon - byggeforbud vassdrag og arealbruk	8360	1	8360	

Faktura ettersendes tiltakshaver.

Klageadgang

Dette vedtaket er et enkeltvedtak etter forvaltningslovens bestemmelser og kan derfor påklages av tiltakshaver, naboer, gjenboere og andre med rettslig klageinteresse, jf. pbl § 1-9 jf. forvaltningsloven § 28. En eventuell klage må fremmes skriftlig og innen 3 uker etter at vedtak er fattet. Klagen sendes til Indre Østfold kommune. En slik klage kan føre til at avgjørelsen blir omgjort. Ansvar og risiko for å ta tiltaket i bruk påhviler utbygger så lenge klagefristen ikke er utløpt, og eventuelle klager ikke er avgjort av klageinstansen. Se vedlagt informasjon om klageadgang.

Hilsen

Bente Staalesen
Byggesaksbehandler
Byggesak

Hans Gunnar Raknerud
enhetsleder
Byggesak

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og trenger ikke underskrift.

Kopi til:
Statens vegvesen - Drift og vedlikehold øst

Mottakere:
Statens vegvesen Lillehammer Kontorsted

Klagerett

Du har rett til å påklage vedtaket, jf. plan og bygningsloven § 1-9 og forvaltningsloven (heretter fvl) § 28. Klagefristen er 3 uker fra den dag dette brevet kom fram, jf. fvl § 29. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp, jf. fvl § 30. Klagen skal sendes til Indre Østfold kommune. Klagen skal være undertegnet, angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Du bør også nevne din begrunnelse for å klage og eventuelle andre opplysninger som kan ha betydning for bedømmelse av klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, ber vi deg også oppgi når du mottok vedtaket. Har du særlig grunn til det, kan du søke om å få forlenget klagefristen. Dersom klagen blir sendt for sent, kan den bli avvist. Du bør derfor i tilfelle opplyse om hvorfor du ikke kan lastes for forsinkelsen. Dersom du ikke får fullt medhold av Indre Østfold kommune, vil klagen oversendes Statsforvalteren i Oslo og Viken for behandling.

Utsetting av vedtaket

Selv om det er klagerett, kan vedtaket vanligvis gjennomføres straks. Du har adgang til å søke om å få utsatt iverksettingen av vedtaket inntil klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. fvl § 42.

Rett til å se sakens dokumenter og til å kreve veiledning

Med visse begrensninger har du rett til å se dokumentene i saken jf. fvl § 18. Dersom du ønsker innsyn i dokumentene i saken må du henvende deg til Indre Østfold kommune. Der kan du også få nærmere veiledning om adgangen til å klage og om framgangsmåten ved klagen. Kommunen har plikt til å gi veiledning om saksbehandlingsregler og om andre regler av konkret betydning for dine rettigheter og plikter innen gjeldende saksområde, jf. fvl § 11.

Kostnader ved klagesaken

Utgifter til nødvendig advokatbistand kan søkes dekket av det offentlige etter reglene om fritt rettsråd, se lov om fri rettshjelp, 1980 nr. 35. Her gjelder imidlertid visse inntekts- og formuesgrenser. Statsforvalteren i Oslo og Viken eller en advokat/Advokatvakten kan gi nærmere veiledning.

Det er også særskilt adgang til å kreve dekning for vesentlige kostnader i forbindelse med klagesaken, f.eks. til advokatbistand, jf. fvl § 36. Men dette forutsetter vanligvis at kommunen har gjort en konkret feil som fører til endring av vedtaket. Dersom det er aktuelt vil Statsforvalteren gjøre deg oppmerksom på retten til å kreve slik dekning for sakskostnader.